

Kommentarer fra medarbejdersiden i HovedMED vedrørende Socialforvaltningens forventede merforbrug

Medarbejdersiden ønsker ikke at komme med konkrete anvisninger på, hvordan Socialforvaltningens forventede merforbrug skal håndteres, da vi anser dette som et politisk ansvar. Vi ønsker imidlertid med dette høringssvar at bidrage med medarbejdersidens perspektiver på nogle af de løsningsforslag, der er lagt frem, og ikke mindst pege på de konsekvenser, vi ser ved de forskellige tiltag.

Medarbejdersiden ser med stor alvor på den økonomiske situation og anerkender, at det er en vanskelig opgave, som Socialudvalget og forvaltningen står overfor. Samtidig er det vigtigt for os at understrege, at udfordringen ikke alene er et københavnsk eller et forvaltningsmæssigt problem. Der er tale om en bredere national udfordring på socialområdet, hvor flere borgere har behov for mere komplekse og specialiserede indsatser, samtidig med at udgifterne stiger. Vi har derfor meget svært ved at se, hvordan Socialforvaltningen alene skal kunne løse en økonomisk udfordring af denne størrelse.

Før sommerferien blev medarbejdersiden orienteret om den daværende økonomiske situation, hvor Socialudvalget blev forelagt Model A og Model B. Allerede på daværende tidspunkt var vi bekymrede over konsekvenserne af en rammebesparelse på 60 mio. kr. og over en løsning, der i væsentligt omfang skulle findes gennem reduktion af vikarforbruget.

Denne bekymring er fortsat, om end den nuværende økonomiske situation naturligt har gjort vores bekymringer større. Den forventede stigning i merforbruget til 175-225 mio. kr. understreger efter vores opfattelse behovet for at være særligt opmærksom på konsekvenserne af de foreslåede løsninger for både borgere, medarbejdere, arbejdsmiljø og kvaliteten i opgaveløsningen.

Kvalificeret ansættelsesstop og skærpet indsats på vikarforbruget

Når en del af årsagen til merforbruget skyldes, at flere københavnere har brug for en kvalificeret og specialiseret social- og sundhedsfaglig indsats, harmonerer det efter medarbejdersidens opfattelse dårligt med samtidig at indføre et kvalificeret ansættelsesstop eller reducere brugen af vikarer.

Flere borgere med behov for hjælp kalder naturligt på flere dygtige og kvalificerede medarbejdere i Socialforvaltningen. Medarbejderne i forvaltningen løber allerede stærkt efter mange års effektiviseringer og besparelser. At gå yderligere ned ad denne vej kan efter vores opfattelse øge risikoen for, at de tilbageværende medarbejdere får et dårligere arbejdsmiljø, lavere trivsel og en højere oplevelse af moralsk stress, ligesom der kan være en risiko for, at medarbejdere bliver syge af deres arbejde.

Hvis man vælger at gå denne vej, medfølger der efter vores opfattelse flere andre store beslutninger. Hvis vi fremover skal ansætte eksempelvis 25 % færre i vakante stillinger, bliver vi også nødt til at tale om, hvilke arbejdsopgaver vi ikke længere skal løse.

Det gælder særligt, når hele det administrative område allerede har mistet omkring 20 % af deres kolleger, uden at der tilsvarende er sket et opgavefrafald. Hvis vi fremadrettet skal ansætte færre medarbejdere, må det derfor være en forudsætning, at der samtidig tages politisk stilling til, hvilke opgaver der skal prioriteres ned eller helt bortfalde.

Hvis vi fremadrettet skal ansætte færre medarbejdere og mindske brugen af vikarer, er vi også bekymrede for, om det kan medføre et øget negativt fokus på de igangværende sygefraværsopfølgninger.

Vi oplever allerede nu situationer, hvor der ikke altid er overensstemmelse mellem de sundhedsfaglige vurderinger fra medarbejders praktiserende læge og muligheden for at vende godt og forsvarligt tilbage til sin stilling efter et sygefraværsforløb. Vi er derfor bekymrede for, at et øget fokus på at reducere medarbejderstaben og vikarforbruget kan gøre det vanskeligere at finde de nødvendige fleksible løsninger for medarbejdere, der er på vej tilbage efter sygdom.

Det kan efter vores opfattelse risikere at betyde, at vi siger farvel til dygtige og kvalificerede medarbejdere, som fortsat ønsker at være ansat i Socialforvaltningen, i stedet for at give dem mulighed for en forsvarlig og fleksibel tilbagevendingsplan.

Skærpet tilbageholdenhed med øvrige driftsudgifter og finansiel håndtering

Medarbejdersiden er bekymret for konsekvenserne, hvis en meget stor del af de fremtidige driftsmidler alene kan anvendes til akutte udgifter.

Hvis vi fremover kun kan prioritere akutte driftsudgifter, risikerer vi, at vi ikke kan leve op til vores egne ønsker om, at københavnere skal have københavner-tilbud. Hvis man ikke sikrer vedligeholdelsen af eksempelvis vores botilbud, risikerer vi yderligere påbud og lukninger med dyre eksterne køb til følge.

Det er efter vores opfattelse vigtigt at have blik for, at besparelser på vedligeholdelse og andre ikke-akutte driftsudgifter kan risikere at medføre større udgifter på længere sigt. Det, der på kort sigt kan fremstå som en besparelse, kan således ende med at blive en dyrere løsning.

Den øgede kompleksitet, som vi ser bredt i Socialforvaltningen, kan kun håndteres, hvis vi fortsat investerer i vores medarbejders kompetenceudvikling. Dertil kommer, at vi potentielt kan forebygge dyre eksterne køb, hvis vi i højere grad udvikler og fastholder kompetencerne internt.

Kompetenceudvikling bør derfor efter vores opfattelse ikke alene ses som en udgift, der kan reduceres i en økonomisk presset situation. Det kan også være en investering i kvalitet, fastholdelse og i at kunne løse flere opgaver med egne kompetencer.

Det er en selvfølge for os, at Socialforvaltningen ikke selv kan håndtere et så stort merforbrug. Vi har derfor forståelse for, at der kan være behov for en økonomisk håndtering på tværs af kommunen. Vi er dog bekymrede for, at et internt lån i højere grad kan komme til at skubbe udfordringen til senere frem for at løse den. Det kan risikere at medføre et yderligere økonomisk pres på Socialforvaltningen i de kommende år.

Det er derfor vigtigt for os, at en eventuel finansiel håndtering ikke står alene, men ses i sammenhæng med en mere langsigtet løsning på de økonomiske udfordringer på socialområdet.

Afslutning

Medarbejdersiden anerkender situationens alvor og det ansvar, som Socialudvalget og forvaltningen står med. Samtidig er det vores klare vurdering, at løsningerne skal ses i et langsigtet perspektiv.

Det er afgørende, at økonomiske tiltag ikke alene vurderes ud fra deres umiddelbare økonomiske effekt, men også ud fra deres konsekvenser for kerneopgaven, medarbejdernes arbejdsmiljø, rekruttering og fastholdelse samt kommunens samlede økonomi på længere sigt.

Medarbejdersiden ønsker derfor en løbende status på den økonomiske udvikling i HovedMED. Det er dels nødvendigt for, at vi kan følge situationen tæt, dels for at sikre, at der fremadrettet er mulighed for en ordinær MED-behandling med reel inddragelse af medarbejdersidens bagland.

Vi ønsker fortsat en konstruktiv dialog om den vanskelige situation. Men det er samtidig vigtigt for os at understrege, at økonomiske besparelser ikke kan stå alene. Hvis der skal ansættes færre medarbejdere, anvendes færre vikarer og reduceres i driftsudgifterne, må det følges af tydelige politiske prioriteringer af, hvilke opgaver Socialforvaltningen fremover skal løse – og hvilke opgaver der ikke længere skal løses.